

MALTA

**Fil-Qorti tal-Magistrati (Malta)
Magistrat
Dr. Gabriella Vella B.A., LL.D.**

Rikors Nru. 56/10VG

Robert Cortis

Vs

Dr. George Peplow proprio u ghan-nom tal-kumpanija CE.FI.T Malta Limited

Illum 15 ta' Ottubru 2018

Il-Qorti,

Rat ir-Rikors ipprezentat minn Robert Cortis fit-23 ta' Frar 2010, permezz ta' liema jitlob li Dr. George Peplow proprio u ghan-nom tal-kumpanija CE.FI.T Malta Limited jigi kkundannat ihallsu s-somma ta' disat elef mitejn tlieta u tmenin Euro u ghaxar centezmi (€9,283.10), dovuta in kwantu ghas-somma ta' tmien telef seba' mijha disgha u sittin Euro u tmenin centezmu (€8,769.80) minn Dr. George Peplow personalment u in kwantu ghas-somma ta' hames mijha u tlettax-il Euro u tletin centezmu (€513.30) dovuta mis-socjetà CE.FI.T Malta Limited, rappresentanti servizzi minnu prestati lilhom skond struzzjonijiet lilu minnhom mogtija, bl-imghax legali dekoribbli skond il-Ligi sad-data ta' l-effettiv pagament, u bl-ispejjez, inkluzi dawk ta' l-ittra giudizzjarja datata 23 ta' Dicembru 2009, kontra Dr. George Peplow propio u ghan-nom tal-kumpanija CE.FI.T Malta Limited;

Rat ir-Risposta tal-konvenut Dr. George Peplow permezz ta' liema jeccepixxi li t-talba attrici hija infodata fil-fatt u fid-dritt u per konsegwenza għandha tigi michuda, bl-ispejjez kontra l-attur, stante li: (i) in linea preliminari, in-nullità ta' l-atti odjerni in kwantu l-kawza giet pprezentata permezz ta' Avviz minflok b'Rikors kif mehtieg mill-Artikolu 125(2) tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili (Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta); (ii) huwa ma huwiex ir-rappresentant giudizzjarju tas-socjetà CE.FI.T Malta Limited u għalhekk huwa ma jistax jidher f'isem l-imsemmija socjetà f'dawn il-proceduri; (iii) la hu u lanqas is-socjetà CE.FI.T Malta Limited ma għandhom jagħtu xejn lill-attur; u (iv) l-ammont rikjest mill-attur huwa ezagerat u b'hekk qed jigi kkontestat;

Rat in-Nota ppresentata mill-konvenut Dr. George Peplow fis-26 ta' Marzu 2010¹ permezz ta' liema ppremetta li gie notifikat bl-atti ta' dawn il-proceduri f'isem is-socjetà CE.FI.T Malta Limited izda huwa ma huwiex ir-rappresentant giudizzjarju ta' l-imsemmija socjetà u ghalhekk in-notifika tas-socjetà CE.FI.T Malta Limited in kwantu esegwita lilu ma hijiex valida fil-Ligi u konsegwentement irritorna l-atti notifikati lilu f'isem CE.FI.T Malta Limited;

Rat li s-socjetà CE.FI.T Malta Limited giet notifikata bir-Rikors promotur permezz tal-procedura ta' l-affissjoni u pubblikazzjoni;

Rat ir-Risposta tas-socjetà konvenuta CE.FI.T Malta Limited permezz ta' liema teccepixxi li t-talba attrici hija infondata fil-fatt u fid-dritt u għandha tigi michuda, bl-ispejjez kontra l-attur, stante li: (i) hija ma għandha tagħti xejn lill-attur; u (ii) l-ammont rikjest mill-attur huwa ezagerat u b'hekk qed jigi kontestat;

Rat l-affidavit ta' l-attur u d-dokumenti annessi mieghu esebiti mill-attur permezz ta' Nota ppresentata fis-7 ta' Frar 2011 a fol. 25 sa' 46 tal-process, semghet ix-xhieda ta' l-attur mogħtija waqt is-seduta tat-30 ta' Mejju 2011² u rat id-dokumenti markati Dok. "RC1" u Dok. "RC2" a fol. 51 u 52 tal-process, semghet ix-xhieda ta' Christian Borg in rappresentanza ta' l-Employment and Training Corporation mogħtija waqt is-seduti tal-31 ta' Ottubru 2011³ u tat-23 ta' April 2012⁴ u rat id-dokumenti esebiti minnu markati Dok. "GV1" a fol. 65 tal-process u Dok. "CB" a fol. 86 u 87 tal-process, semghet ix-xhieda ta' Dr. Alan Deidun mogħtija waqt is-seduta tal-31 ta' Ottubru 2011⁵, rat l-affidavit tal-konvenut Dr. George Peplow u d-dokumenti annessi mieghu esebiti mill-konvenuti permezz ta' Nota ppresentata fl-14 ta' Mejju 2012 a fol. 89 sa' 112 tal-process, semghet ix-xhieda ta' Paul Camilleri mogħtija waqt is-seduta ta' l-4 ta' Lulju 2012⁶ u rat id-dokumenti esebiti minnu markati Dok. "PC1" u Dok. "PC2" a fol. 119 sa' 126 tal-process, semghet ix-xhieda ta' Derek Broadley mogħtija waqt is-seduti ta' l-4 ta' Lulju 2012⁷ u tat-3 ta' Gunju 2013⁸, rat l-affidavit ta' Peter Diacono u d-dokument anness mieghu esebiti mill-konvenuti permezz ta' Nota ppresentata fis-16 ta' Ottubru 2012 a fol. 139 sa' 141 tal-process, semghet ix-xhieda tal-konvenut Dr. George Peplow mogħtija waqt is-seduti tat-3 ta' Gunju 2013⁹ u tas-7 ta' Ottubru 2013¹⁰ u semghet ix-xhieda ta' Peter Diacono mogħtija waqt is-seduta tat-13 ta' Jannar 2014¹¹;

Rat in-Nota ta' Sottomissionijiet ta' l-attur a fol. 177 sa' 186 tal-process u rat in-Nota ta' Sottomissionijiet tal-konvenuti a fol. 189 sa' 196 tal-process;

Rat l-atti kollha tal-kawza;

---

¹ Fol. 11 tal-process.

² Fol. 53 sa' 58 tal-process.

³ Fol. 66 tal-process.

⁴ Fol. 88 tal-process.

⁵ Fol. 67 sa' 77 tal-process.

⁶ Fol. 127 sa' 131 tal-process.

⁷ Fol. 132 sa' 137 tal-process.

⁸ Fol. 148 sa' 152 tal-process.

⁹ Fol. 153 sa' 160 tal-process.

¹⁰ Fol. 162 sa' 167 tal-process.

¹¹ Fol. 171 sa' 174 tal-process.

Ikkunsidrat:

Bil-proceduri odjerni l-attur jitlob li l-konvenut Dr. George Peplow f'ismu proprio u ghan-nom tas-socjetà CE.FI.T Malta Limited jigi kkundannat ihallsu s-somma ta' €9,283.10, dovuta in kwantu ghas-somma ta' €8,769.80 minn Dr. George Peplow personalment u in kwantu ghas-somma ta' €513.30 dovuta mis-socjetà CE.FI.T Malta Limited, rappresentanti servizzi minnu prestati lilhom skond struzzjonijiet lilu minnhom moghtija.

Il-konvenut Dr. George Peplow jeccepixxi li t-talba attrici hija infodata fil-fatt u fid-dritt u għandha tigi michuda stante li: (i) in linea preliminari, in-nullità ta' l-atti odjerni in kwantu il-kawza giet ipprezentata permezz ta' Avviz minflok b'Rikors kif mehtieg mill-Artikolu 125(2) tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta; (ii) huwa ma huwiex ir-rappresentant giudizzjarju tas-socjetà CE.FI.T Malta Limited u għalhekk huwa ma jistax jidher f'isem l-imsemmija socjetà f'dawn il-proceduri; (iii) la hu u lanqas is-socjetà CE.FI.T Malta Limited ma għandhom jagħtu xejn lill-attur; u (iv) l-ammont rikjest mill-attur huwa ezagerat u b'hekk qed jigi kkontestat.

Wara li l-konvenut Dr. George Peplow irritorna l-atti notifikati lilu f'isem is-socjetà CE.FI.T Malta Limited, l-istess imsemmija socjetà giet notifikata bir-Rikors promotur bil-procedura ta' l-affiżżjoni u pubblikazzjoni u hija teccepixxi li t-talba attrici hija infodata fil-fatt u fid-dritt u għandha tigi michuda stante li: (i) hija ma għandha tagħti xejn lill-attur; u (ii) l-ammont rikjest mill-attur huwa ezagerat u b'hekk qed jigi kontestat.

Fil-fehma tal-Qorti ladarba s-socjetà CE.FI.T Malta Limited giet debitament notifikata wara li l-konvenut Dr. George Peplow irritorna l-atti notifikati lilu f'isimha u din l-istess socjetà ikkontestat it-talba attrici, it-tieni eccezzjoni sollevata mill-konvenut Dr. George Peplow giet sorvolata u b'hekk ma hemmx il-htiega li l-Qorti tikkunsidraha ulterjorment u għandha tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tagħha.

Qabel ma t-talba attrici tigi trattata fil-mertu, il-Qorti hi tal-fehma li għandha tigi trattata l-ewwel l-eccezzjoni preliminari sollevata mill-konvenut Dr. George Peplow u cioè l-eccezzjoni li l-proceduri odjerni huma nulli in kwantu il-kawza giet ipprezentata permezz ta' Avviz minflok b'Rikors kif mehtieg mill-Artikolu 125(2) tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta.

Min-Nota ta' Sottomissionijiet tal-konvenuti jirrizulta li din l-eccezzjoni hija msejsa fuq l-Artikolu 789 tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta, li jipprovdi illi: (1) *L-eccezzjoni ta' nullità ta' l-atti għad-did u tista' tingħata: (a) jekk in-nullità hija ddikjarata mill-Ligi espressament; (b) jekk l-att jinhareg minn qorti mhux kompetenti; (c) jekk fl-att ikun hemm vjolazzjoni tal-forma mehtiega mill-Ligi, ukoll jekk mhux taht piena ta' nullità, kemm-il darba dik il-vjolazzjoni tkun giebet, lill-parti li titlob in-nullità, pregħidju illi ma jistax jissewwa xort'ohra hlief billi l-att jigi annullat; (d) jekk l-att ikun nieqes minn xi partikolarità essenziali espressament mehtiega mill-Ligi: Izda dik l-eccezzjoni ta' nullità kif mahsub fil-paragrafi (a), (c) u (d) ma tkunx tista' tingħata jekk dak in-nuqqas jew vjolazzjoni jkunu jistgħu jissewwew*

taht kull disposizzjoni ohra tal-Ligi. (2) L-eccezzjoni ta' nullità ta' att, taht is-subartikolu (1)(c), ma tistax tinghata meta l-parti li tagħiha tkun baqghet tagħmel jew, għad li tkun taf biha, tkun halliet li jibqghu jsiru atti ohra wara, minghajr ma teccepixxi dik in-nullità, u fuq l-Artikolu 125(2) tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta li jipprovi illi: fil-Qorti tal-Magistrati (Malta) u fil-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) fil-kompetenza tagħha inferjuri, jitmexxa b'rrikors.

A bazi ta' dawn il-provvedimenti tal-Ligi gie sottomess li *mis-surreferit jirrizulta bl-akbar mod car li n-nullità hija wahda li tirrigwarda proprju partikolarità essenzjali ta' l-att tant illi l-att fih innifsu - u cioè l-avviz - mhuwiex aktar dak idoneju sabiex permezz tieghu tigi intavolata kawza quddiem dina l-Onorabbi Qorti. Ma jidhirx li l-atturi għamlu xi tentattiv sabiex jiisanaw din in-nullità filwaqt li l-esponenti ressqu minnufiż l-eccezzjoni tagħhom f'dan ir-rigward skond il-Ligi. Illi in kwantu tali zball jista' jigi kkunsidrat bhala zball ta' natura formali, l-esponenti jikkontendu illi tali zaball jista' jirreka pregudizzju gravi lilhom proprju in vista ta' dak li jinsab provdut taht l-art. 98 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili u cioè li: "L-atti giudizzjarji magħmulin bis-sahha ta' att null jew li gejjin minn att li huwa null, huma wkoll nulli." Dan ifisser li, minghajr pregudizzju għal dak li ser isegwi, gjaladarba din in-nullità tigi injorata jew michuda u kwindi tingħata sentenza fil-mertu tali sentenza tkun tista' tigi validament impunjata bhala wahda li hija wkoll nulla a tenur ta' l-artikolu surreferit u dan in kwantu tali sentenza tkun giet determinata "bis-sahha ta' att null". Għaldaqstant huwa fl-ahjar interess tal-gustizzja u in linea mad-disposizzjonijiet surreferiti illi din in-nullità tigi minnufiż determinata bhala tali permezz tad-deċiżjoni opportuna li tilqa' l-ewwel eccezzjoni preliminari mressqa mill-esponenti. Huwa wkoll sinjifikanti l-fatt li f'dan ir-rigward l-atturi ma ressqua l-ebda sottomissjonijiet bhallikieku taht il-pretiza li din l-eccezzjoni tigi b'xi mod injorata jew awtomatikament sorvolata anke fin-nuqqas da parti tagħhom li jindirizzaw tali nuqqas¹².*

Fil-fehma tal-Qorti s-sottomissjonijiet tal-konvenuti in sostenn ta' l-eccezzjoni tan-nullità sollevata mill-konvenut Dr. George Peplow huma guridikament zbaljati u per konsegwenza insostenibbli.

Għalkemm l-Artikolu 125(2) tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovi li *fil-Qorti tal-Magistrati (Malta) u fil-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) fil-kompetenza tagħha inferjuri, jitmexxa b'rrikors, dan l-Artikolu tal-Ligi jrid jinqara flimkien ma' l-Artikolu 171(1) tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta, liema artikolu jipprovi - u dana anke fiz-zmien meta gew istitwiti l-proceduri odjerni - li: fil-Qorti tal-Magistrati (Malta) u fil-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) fil-kompetenza tagħha inferjuri, jitmexxa bil-mod ta' rikors li jkun skond l-ghamla preskritta u jsir fl-ghamla ta' avviz semplici ffírmat mir-Registratur, li jkun fih l-isem u l-kunjom ta' l-attur u tal-konvenut, it-talba ta' l-attur, u l-jum u l-hin meta l-konvenut għandu jidher, minbarra partikolaritajiet ohra li jistgħu minn zmien għal zmien jigu preskriitti¹³. Minn dan il-provvediment tal-Ligi jirrizulta evidenti li persuna li tkun ser tistitwixxi proceduri quddiem il-*

¹² Nota ta' Sottomissjonijiet tal-konvenuti, fol. 189 sa' 191 tal-process.

¹³ Enfasi tal-Qorti.

Qorti tal-Magistrati (Malta) jew quddiem il-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) kompetenza Civili Inferjuri, għandha tipprezenta Rikors **skond l-ghamla preskriitta**, liema Rikors jiehu l-forma u l-ghamla **ta' avviz semplici bir-rekwiziti indikati fil-Ligi**.

Fir-rigward ta' l-ghamla preskriitta li għandha tintuza minn min ikun se jistitwixxi proceduri jew jipprezenta atti quddiem il-Qrati nostrali, l-Artikolu 1007 tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi li: (1) *Fil-qrati superjuri, l-atti kollha għandhom jigu magħmula skont il-formuli migħuba fl-Iskeda B li hemm ma' dan il-Kodici; (2) Fil-qrati inferjuri, għandhom jitharsu, sakemm jistgħu jghoddha għalihom, il-formuli tal-qrati superjuri, billi jsir fihom dawk il-korrezżjonijiet jew tibdil li jagħmilhom jaqblu ghall-qrati inferjuri; u (3) Il-Ministru responsabbi għall-għalli-għażżejjha jista' b'regolamenti jemeda, jissostitwixxi jew izid mal-formuli li jinsabu fl-Iskeda B li hemm ma' dan il-Kodici.* Meta l-formula taht l-Iskeda B relattiva għal proceduri istitwiti quddiem il-Qrati tal-Magistrati Sede Civili, ossia l-Qorti tal-Magistrati (Malta) u l-Qorti tal-Magistrati (Għawdex) fil-kompetenza inferjuri Tagħha, u cioè il-formula Nru.31, tigi ipparargunata ma' l-att li bih l-attur istitwixxa l-proceduri odjerni fil-konfront tal-konvenuti, jirrizluta immedjatamente evidenti li l-formula prefissa fil-Ligi u l-att promotur f'dawn il-proceduri huma **effettivament identici**, u mhux hekk biss izda l-att promotur fil-proceduri odjerni huwa Avvix konformi ma' dak provdut fl-Artikolu 171(1) tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta.

Minn dan isegwi għalhekk li a tenur ta' l-Artikolu 171(1) tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta, li huwa l-Artikolu tal-Ligi li għandu jigi kkunsidrat għall-finijiet ta' validità procedurali u legali ta' l-att promotur tal-proceduri odjerni, l-attur effettivament istitwixxa l-proceduri odjerni fil-konfront tal-konvenuti bil-mod ta' rikors li huwa skond l-ghamla preskriitta u li huwa fl-ghamla ta' avviz semplici ffirmat mir-Registratur, li fih l-isem u l-kunjom tieghu *qua* u isem u kunjom il-konvenut Peplow u is-socjetà CE.FI.T Malta Limited, it-talba ta' l-attur fil-konfront tal-konvenuti, u l-jum u l-hin meta l-konvenuti kellhom jidhru għall-ewwel dehera quddiem din il-Qorti.

Fid-dawl ta' dan għalhekk jirrizulta bl-iktar mod car u limpidu li l-proceduri odjerni ma humiex nulli u konsegwentement l-eccezzjoni preliminari sollevata mill-konvenut Dr. George Peplow ma hijiex gustifikata u b'hekk għandha tigi michuda.

Trattata l-eccezzjoni preliminari sollevata mill-konvenut Dr. George Peplow, il-Qorti ser tħaddi biex tittratta t-talba attrici fil-mertu fid-dawl ta' l-eccezzjonijiet fil-mertu sollevati mill-konvenuti.

It-talba attrici hija bla dubju ta' xejn talba għall-hlas ta' kreditu li l-attur jippretendi li għandu fil-konfront tal-konvenuti, liema talba qed tigi opposta mill-konvenuti in kwantu jikkontendu sia li ma għandhom jagħtu xejn lill-attur u sia li fi kwalunkwe kaz l-ammont pretiz mill-attur huwa ezagerat. Fir-rigward tal-pretensjoni għall-hlas ta' l-attur, il-konvenut Dr. George Peplow iddikjara li: *dwar il-flus mitlubin minn Cortis għandi wkoll x'nixħed is-segwenti: L-ewwel darba li jien u c-CEFIT rajna l-invoices meħmu mar-rikors ta' Cortis kien meta rcevejna r-rikors stess. Sa' dak iz-zmien, il-qbil li kien gie konkluz kien, kif jingħad hawn fuq li s-Sur Cortis u ahna*

m'ghandniex izjed obbligi lejn xulxin, dment li s-Sur Cortis jiddezisti milli jkompli jkellem il-klijenti tagħna.

Ser nagħti wkoll rendikont tal-flus mitluba mis-Sur Cortis mingħandi: a. Invoice Nru.3 ta' l-1 ta' Gunju 2009 is-Sur Cortis jitlob is-somma ta' €390, eskluza VAT, mingħand Dr. George Peplow għal xogħol li sar f'Mejju 2009; b. Invoice Nru.14 tad-9 ta' Awwissu 2009 is-Sur Cortis jitlob is-somma ta' €495 eskluza VAT, mingħand Dr. George Peplow għal xogħol li sar f'Gunju 2009; c. Invoice Nru.16 tad-9 ta' Awwissu 2009 is-Sur Cortis jitlob is-somma ta' €6,650 eskluza VAT, mingħand Dr. George Peplow għal xogħol li sar fil-Libja f'Lulju 2008. Nixtieq nirribatti dawn it-talbiet specifici kif gej: a. Fi tmiem Mejju 2009, konna ftehmna mas-Sur Cortis li minhabba l-flus dovuti minnu biex irragga flus li ha mingħand il-klijenti tagħna, kif ukoll leave li ha biex jagħmel xogħol ghall-haddiehor, kellu jnaqqas il-flus dovuti minna lilu b'50 fil-mija; b. Għalhekk it-totali li huma dovuti mingħand Dr. G. Peplow għandhom ikunu €390 + €495 = €885 x 50% = €442.50; c. Minn dan l-ammont ta' €442.50 iridu jitnaqqsu €200 li thallsu minni lis-Sur Cortis b'cheque li jgħib id-data tad-9 ta' Gunju 2009 Nru. 231 tal-BOV (kopja hawn annessa u mmarkata Dok. "C"). Il-kalkoli tas-Sur Cortis rigward ix-xogħol li sar il-Libja huma zbaljati: i. ir-rata ta' hlas miftiehem mieghu ma kienetx ta' €350, imma kif qal hu stess fix-xhieda tieghu kienet anqas. Fil-verità kienet ta' Lm50 kuljum jew €112 kuljum. Dan kien minhabba li Dr. Derek Broadley tal-PTMatic kien talab lili, Dr. George Peplow, biex ir-rati ta' hlas ghall-esperti kif jidhru fir-rapport ta' l-offerta, jkunu ftit jew wisq simili għal dawk tagħna u dan biex ma nurux fuq il-karta li s-Sur Cortis kien għadu student. Għalhekk fuq il-kuntratt gew mizjudha għal €350; ii. Huwa għamel fil-Libja 14-il gurnata, u mhux kif qed jghid hu 19-il gurnata, allura €112 x 14 gurnata = €1610. Iz-zmien li għamel il-Libja għandu jirrizulta mill-passaport ta' l-istess rikorrenti; iii. Minn dawn irid jitnaqqsu €550 mhalla bil-quddiem kif miftiehem ma' PTMatic, qabel ma sifirma. Din is-somma kienet giet mqassma minn qabel u kwindi anke s-Sur Cortis thallas sa' dan l-ammont. Il-bilanc totali allura huwa ta' €1,060. Dan il-bilanc ma jistax jithallas minhabba li l-ftehim mal-PTMatic, kif jirrizulta mill-kuntratt mehmuz fit-talba legali tas-Sur Cortis stess. Dan il-kuntratt jghid li l-pagament lil Dr. Peplow u lil Dr. Deidun (il-firmatarji tal-kuntratt) isir meta l-Libjani jħallsu lil PTMatic, hlas li sa' issa għadu ma twettaqx. Hu kien jaf b'dan il-ftehim tant illi kopja tal-kuntratt relativi tinsab ezebita in atti mill-istess rikorrenti.

Ser nagħti rendikont tal-flus mitluba mis-Sur Cortis mingħand CEFIT Malta Ltd: a. Invoice Nru. 4 ta' l-1 ta' Gunju 2009, is-Sur Cortis jitlob is-somma ta' €285, eskluza l-VAT, mingħand CEFIT Malta Ltd. għal xogħol li sar f'Mejju 2009. b. Invoice Nru. 15 tad-9 ta' Awwissu 2009 is-Sur Cortis jitlob is-somma ta' €150, eskluza l-VAT, mingħand CEFIT Malta Ltd. għal xogħol li sar f'Gunju 2009. Nixtieq nirribatti dawn it-talbiet kif gej: a. Kuntrarju għal dak li hemez is-Sur Cortis fil-lista ta' xogħol li jghid li għamel f'Mejju 2009, jirrizulta li xi xogħlijiet dawn mhux veru saru. Mill-€285 li qiegħed jitlob, il-valur totali ta' xogħol li fil-fatt sar kien ta' €75. Ix-xogħlijiet li ma sarux mis-Sur Cortis huma elenkti fid-dokument hawn anness immarkat Dok. "D" fejn it-total ta' xogħol li ma sarx mis-Sur Cortis huwa ta' €210. Ta' dan, jien kont għidt l-attenżjoni tas-Sur Cortis għalihom fil-bidu ta' Gunju meta s-Sur Cortis, permezz ta' email, bghat il-lista ta' xogħol li għamel f'Mejju. b. Kuntrarjament għal dak li hemez is-Sur Cortis fil-lista

ta' xoghol li jghid li ghamel f'Gunju 2009, jirrizulta li x-xoghlijiet dawn mhux veru saru. Mill-€150 li qiegħed jitlob, il-valur totali ta' xoghol li fil-fatt sar kien ta' €0.00, jigifieri li ma għamel xejn xogħol ta' sampling ghall-CEFIT Malta Ltd. Ta' dan, jien kont ukoll għibidt l-attenzjoni tas-Sur Cortis. c. Barra dan kollu, kif spjegat hawn fuq fi tmiem Mejju 2009, konna fthiemna mas-Sur Cortis minhabba l-flus dovuti minnu u cioè dawk il-flus li kien garbar mingħand il-klijenti tagħna, kif ukoll leave li ha biex jagħmel bla permess (f'dan is-sens qed tigi ezebita email bhala Dok. E) kellu jnaqqas il-flus dovuti minna lilu b'50 fil-mija. Għalhekk il-flus dovuti mic-CEFIT lis-Sur Cortis huma ta' €75 x 50% = €37.50. .... Xogħol li sar Malta - B'hekk is-Sur Cortis għandu jithallas is-somma ta' €245.5 mingħand Dr. G. Peplow ... B'hekk is-Sur Cortis għandu jithallas is-somma ta' €37.5 mingħand CEFIT Malta Ltd. B'hekk is-Sur Cortis għandu jiehu total ta' €242.5 + €37.5 = €280 mingħandi u CEFIT Malta Ltd. flimkien. Imma minhabba li s-Sur Cortis kif miftiehem mieghu, kien għad fadallu ikun jħallas €2,300, allura l-bilanc huwa ta' €2300 - €280 = €2020 li s-Sur Cortis baqalu jiskonta magħna. Xogħol li sar il-Libja - ... B'hekk l-ammont dovut minn Dr. G Peplow lis-Sur Cortis għal xogħol li sar fil-Libja huwa ta' €6650 - €5590 = €1060. Dan l-ammont ma setax jithallas ghax: i. Il-pagament minn PTMatic għadu ma sarx. ii. Is-Sur Cortis għad għandu jagħti lil Dr. G. Peplow u lic-Cefit €2020¹⁴.

Mill-provi prodotti mill-attur, senjatament mill-affidavit tieghu¹⁵ u d-dokumenti annessi mieghu, ossia l-fatturi u worksheets esebiti a fol. 28 sa' 42 tal-process u fuq dokument datat 13 ta' Gunju 2008 esebit a fol. 43 sa' 46 tal-process, kif ukoll minn provi ohra, inkluzi provi prodotti mill-konvenuti stess, senjatament mix-xhieda ta' Dr. Alan Deidun¹⁶ u ta' Derek Broadley¹⁷ u anke mill-affidavit tal-konvenut Dr. George Peplow¹⁸, jirrizulta li l-istess attur ippresta servizzi lill-konvenuti fuq inkarigu tagħhom u kien ukoll involut fi progett ta' Environmental Impact Assessment gewwa l-Libja, liema inkarigu gie esegwit minnu. B'hekk jirrizulta li l-attur effetivament għandu kreditu versu l-konvenuti Dr. George Peplow u s-socjetà CE.FI.T Malta Limited.

In verità il-konvenuti ma jichdux li l-attur ipprestalhom servizzi fuq inkarigu tagħhom u li kien involut fi progett gewwa l-Libja u esegwixxa l-inkarigu tieghu fil-kuntest ta' dan il-progett, għal liema servizzi u xogħol għandu jedd ghall-hlas, izda jikkontendu li l-ammont pretiz mill-attur huwa ezagerat u fi kwalunkwe kaz mhux dovut għar-ragunijiet mogħtija mill-imsemmi Dr. George Peplow fl-affidavit tieghu. Fil-fehma tal-Qorti din id-difiza tal-konvenuti twassal biex l-oneru tal-prova jinqaleb għal fuqhom u b'hekk għandhom jippruvaw b'mod sodisfacenti l-bazi tad-difiza tagħhom kontra t-talba attrici.

Din l-osservazzjoni tal-Qorti ssib konferma fil-principju ormai assodat fis-sistema guridika nostrali li: *il-piz probatorju tal-konvenut in sostenn ta' l-eccezzjonijiet tieghu tinsorgi fih una volta li l-attur minn naha tieghu ikun gab prova ta' fatt jew*

¹⁴ Para. 13 sa' 18 ta' l-affidavit tal-konvenut Dr. George Peplow, fol. 91 sa' 93 tal-process.

¹⁵ Fol. 26 u 27 tal-process.

¹⁶ Xhieda mogħtija waqt is-seduta tal-31 ta' Ottubru 2011, fol. 67 sa' 77 tal-process.

¹⁷ Xhieda mogħtija waqt is-seduti ta' l-4 ta' Lulju 2012, fol. 132 sa' 137 tal-process u tat-3 ta' Gunju 2013, fol. 148 sa' 152 tal-process.

¹⁸ Fol. 90 sa' 93 tal-process.

fatti li jsostnu l-bazi tat-talba tieghu. Dan ghaliex l-insufficjenza jew in-nuqqas tal-prova tac-cirkostanzi dedotti mill-konvenut biex jikkumbatti l-pretensjoni attrici ma tiddispensax lill-attur mill-oneru li adegwatament jiddimostra l-legittimità u l-fondatezza tal-meritu tal-pretensjoni tiehgu. Fil-kaz imbaghad li l-konvenut ma jikkuntentax ruhu bis-semplici kontestazzjoni generika ta' l-assunt ta' l-attur, u anzi jikkontrapponga difiza artikolata fuq fatti diversi minn dawk formanti l-bazi tad-domanda attrici, u dan tramite eccezzjoni sostanziali, allura jinsorgi fih l-obbligu li huwa wkoll igib l-quddiem prova dimostrativa a sensu ta' l-Artikolu 562, s'intendi dejjem bil-konsegwenzjali realtiva fkaz ta' prova insufficjenti jew insodisfacenti¹⁹.

Mill-affidavit tal-konvenut Dr. George Peplow johrog b'mod car li l-konvenuti jikkontestaw it-talba attrici in bazi ghas-segwenti pretensjonijiet:

- L-ammonti pretizi mill-attur fil-fatturi datati l-1 ta' Gunju 2009 u d-9 ta' Awwissu 2009 mahruga fir-rigward tal-konvenut Peplow ghal servizzi prestati fix-xhur ta' Mejju 2009 u Gunju 2009 u fil-fatturi ukoll datati l-1 ta' Gunju 2009 u d-9 ta' Awwissu 2009 mahruga fir-rigward tas-socjetà konvenuta CE.FI.T Malta Limited ghal servizzi prestati lilha fix-xhur ta' Mejju 2009 u Gunju 2009, għandhom jonqsu b'50% skond ftehim milhuq bejn l-attur u l-konvenut Peplow fxi zmien wara l-ahhar ta' Mejju 2009, u fi kwalunkwe kaz l-ammonti pretizi mill-attur mingħand il-konvenuti huma pacuti ma' l-ammonti minnu dovuti lilhom.**

Fir-rigward fl-affidavit tieghu l-konvenut Dr. George Peplow jiddikjara: *malli spicca mill-istudji, qabbaġtu jahdem full time, bhala impjegat, mal-kollegi tieghi tac-CEFIT Malta u kien irregistrat regolarmen bhala impjegat full time ma' CEFIT Malta, liema registrazzjoni saret bl-ghajnuna tal-awdituri ta' CEFIT Malta, CMP Ltd. Dak iz-zmien b'indirizz il-Msota. ... Dan kien minn Awwissu sa' Ottubru 2008, meta kellna ntemmulu l-impjieg full time minhabba nuqqas ta' lealtà kif imfisser hawn taht. Barra dan xorta bqajt nagħtiex xogħol tieghi li jikkumplimenta ix-xogħol tac-CEFIT, u nhallu apparti. Mill-bidu nett ta' dan l-impjieg full time mac-CEFIT, is-Sur Cortis wera li ma kienx leali ghax gieli kelli rapport li avvicina xi klijenti tagħna biex jagħmlilhom xi xogħol hu, privat għalihi. Tant hu hekk li s-Sur Cortis DEJJEM sab xi skuza biex ma jikkontatjax klijenti godda fisem ic-CEFIT u dan peress illi l-interess tieghu kien ikun proprju dak li jikkuntatjahom hu direttament fil-kwalità tieghu privata. Għalhekk għitlu l-attenżjoni diversi drabi, u dejjem ammetta u talab skuza, però rrizulta li baqa', minn wara dahrna, jipprova jittradina, tant li wara li smajt minn klijenti stess, tajtu warning iebsa fi tniem Settembru 2008. Biex jitlob skuza kien kiteb email fejn ammetta l-izbalji tieghu u talab mahfra lili u lic-CEFIT. Din l-apologija jien u c-CEFIT accettajniha, u hu seta' jkompli l-impjieg full time tieghu. ... Imma s-Sur Cortis kellu rasu għolja wisq, u f'nofs ix-xahar ta' Ottubru 2008 wasalli għal widnejja li baqa' jfittex klijenti għalihi, għamel xogħlijet ma' l-listess klijenti*

¹⁹ Mario Mifsud v. Carmelo Mifsud, Appell Civili Nru. 1536/99 deciza mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) fit-12 ta' Novembru 2003.

tagħna u thallas hu personalment waqt il-hinijiet tax-xogħol tieghu fulltime mac-CEFIT. Barra minn hekk is-Sur Cortis anke talabna leave bejn id-9 u 12 ta' Ottubru 2008, mingħajr ma qalilna li fil-fatt mar jagħmel xogħol privat tieghu, konness ma' l-istess xogħol li kelleu magħna. Ahna temmejna l-impjieg full time tieghu fl-ahhar ta' Ottubru 2008 minhabba dawn ir-ragunijiet. Imma bhala gest ta' bona volontà konna zammejna lis-Sur Cortis bhala part timer. Dan għamilnieh ghax is-Sur Cortis weghdha li ser ihallas il-flus migbura minnu, minn klijenti tagħna, fi zmien meta kien impjegat full-time mac-CEFIT, kif ukoll li jiskonta l-paga mhalla tal-leave la ha bejn id-9 - 16 ta' Ottubru 2008. Is-Sur Cortis dejjem baqa' jitlobna biex nerghu nimpjegawh full time, u sadanittant bqajna niddiskutu l-ammont li kelleu jħallasna. Ghall-habta ta' Dicembru 2008 konna ftehmna mas-Sur Cortis li kelleu jħallas €2,500 ta' flus li gabar mingħand klijenti tagħna waqt li suppost kien għamel xogħol tieghi u tac-CEFIT. Minhabba l-fatt li dan kien 'amicable settlement' u ma ridniex li l-konseguenzi għas-Sur Cortis ikunu koroh izzejjed, konna b'bona volontà bizżejjed biex nagħtuh zmien halli jħallas dan l-ammont. Barra minn hekk, peress li kien rega' beda jitlob skuza, biex jerga jaħdem full time magħna, iddecidejna li nzommuh part time anke fix-xhur ta' wara. Kien hallas xi haga zghira, €200 fi Frar 2009 imma meta ma kompliex ihallas is-somma maqbula, ftehmna mieghu li minn Mejju 2009 innaqqasulu 50% mill-hlas tax-xogħol li kien qed jagħmel għalija u c-CEFIT u sakemm jagħlaq il-kont magħna. Minn dan kollu jsegwi li s-Sur Cortis kien ghadu jaf lili u lic-CEFIT is-somma ta' €2,300. Fi tmiem Mejju 2009, għal-darb' ohra smajt li s-Sur Cortis baqa' jikkontattja xi klijenti tagħna biex jagħtu ix-xogħol lili u mhux lili jew lic-CEFIT. Kien għalhekk li ddecidejna li s-Sur Cortis mhux bniedem ta' min jafdah u ftiehmna li nwaqqfu darba għal dejjem minn kull xogħol għalija u ghac-CEFIT. Meta kellimtu hu ammetta, ftehimna li nigu farrangament li parti mill-flus imħallsa digħi lili mic-CEFIT u minni għax-xogħol magħmul minnu bejn Awwissu u Ottubru 2008 icċedhom u min-naha tagħna ahna ma nfittxuhx ghall-flus dovuti minnu għal xogħol li kien għamel fil-privat bejn Awwissu w-Ottubru 2008. Dan kollu biex jifdi l-€2,500 li kien gabar għalih fdawk it-3 xhur li suppost kien full-time ma' CEFIT Malta. Dan il-ftiehim kien jinkludi wkoll li l-hlas li kien dovut ghax-xogħol li għamel f'Mejju u Gunju 2009, għalija u ghac-CEFIT kelli jitnaqqas bin-nofs, haga li s-Sur Cortis qabel magħha u dana bhala "set off" ghall-flus li kelleu jagħti lilna l-istess Cortis. Però anke wara li kien spicca definitivament minn magħna, is-Sur Cortis baqa' għaddej bl-istess storja tant illi pprova jaavicina klijenti tagħna bil-ghan li jehodhom lili u lic-CEFIT. Għalhekk fit-22 ta' Gunju 2009 kelli nirrikorri b'ittra ta' l-Avukat Bonello biex is-Sur Cortis ma jibqax jipprova jipperswadi l-klijenti tagħna biex jaħdmu mieghu²⁰.

Il-Qorti tibda biex tosserva li ghalkemm il-konvenut Dr. George Peplow jikkontendi li l-allegat ftehim milhuq ma' l-attur intlaħaq ftit wara t-tmiem ta' Mejju 2009, il-probabilità hi - u dan skond ma jirrizulta mill-provi prodotti mill-konvenuti stess - li dan l-allegat ftehim sar, jekk verament sar, wara l-ittra tad-19 ta' Gunju 2009 mibghuta lill-attur. Il-Qorti tasal għal din il-konkluzjoni in vista tal-fatt li ftehim allegatamenteq milhuq ftit wara l-ahhar ta' Mejju 2009, ma jistax

---

²⁰ Para. 3 sa' 12 ta' l-affidvit tal-konvenut Dr. George Peplow a fol. 90 u 91 tal-process.

jinkludi hlasijiet ghal xoglijiet esegwiti f'Gunju 2009, addirittura fid-19 ta' Gunju 2009 u kieku verament tali ftehim gie milhuq ftit jiem wara t-tmiem ta' Mejju 2009, l-ittra tad-19 ta' Gunju 2009 mibghuta lill-attur mill-Avukat tal-konvenuti certament kient taccenna ghall-allegat ftehim, accenn li in verità ma jsirx u jinghad biss: *ghaldaqstant, permezz tal-presenti, il-klient tieghi qiegħed jinterpellak sabiex minnufih: (i) tieqaf u tiddezisti minnufih milli tuza kuntatti, informazzjoni u sigreti tan-negożju (trade secrets) tal-mittenti; (ii) tivversa a favur tal-mittenti kwalsiasi flejjes li inti gbart fisimihom mingħand klijenti tagħhom; u (iii) tersaq ghall-likwidazzjoni u l-hlas ta' danni li l-mittenti sofrew minhabba l-agir tiegħek*. Fin-nuqqas se jittieħdu passi bil-Qorti kif immiss inklu billi jintalab il-hrug tal-mandati opportuni²¹.

Dato ma non concesso li kien hemm tali ftehim bejn il-partijiet kontendenti, una volta li l-konvenuti jikkontendu li l-ftehim gie milhuq biex jigu evitati proceduri giudizzjarji da parte tagħhom fil-konfront ta' l-attur, affermazzjoni din tal-konvenut Dr. George Peplow fl-affidavit tieghu, huwa evidenti li qed jikkontendu li bejnhom u l-attur intlahqet xi forma ta' transazzjoni.

L-Artikolu 1718 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi li: *it-transazzjoni hija kuntratt li bih il-partijiet, b'xi haga li jagħtu, iwieghdu jew izommu, jagħtu tmiem għal kawza mibdija jew jevitaw kawza li tkun sejra ssir*. L-Artikolu 1233 tal-Kap.16 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi li: (1) bla hsara tal-kazijiet li fihom il-ligi, espressamente, tagħmel mehtieg l-att pubbliku, għandhom isiru b'att pubbliku jew b'kitba privata, taht piena ta' nullità: ... (d) *it-transazzjoni*. Fid-dawl ta' dawn il-provvedimenti tal-Ligi jirrizulta b'mod car li ladarba l-allegat ftehim ta' transazzjoni bejn il-partijiet kontendenti kien biss wieħed verbali, dak il-ftehim ma huwiex validu ai termini tal-Ligi u b'hekk, anke jekk verament intlaħaq, mhux esegwibbli. Il-Qorti hawn tagħmel referenza għas-sentenza fl-ismijiet **Macpherson Mediterranean Limited v. J. Lautier Company Limited, Citaz. Nru. 1200/96** deciza mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fit-12 ta' Dicembru 2000²², fejn gie osservat illi: *Alberto Trabucchi fit-trattat "Istituzioni di Diritto Civile" jghid li la transazione infine è il contratto con il quale le parti pongono fine a una lite già cominciata o prevengono una lite che sta per sorgere tra loro, facendosi reciproche concessioni ... La transazione non può essere provata con testimoni; richiede la prova scritta*.

Il-Qorti in verità għandha d-dubji tagħha kemm verament kien hemm ftehim bejn il-partijiet kontendenti kif allegat minn Dr. George Peplow u bit-termini minnu pretizi, u dana billi ma tressqux provi sodisfacenti fir-rigward lanqas imqar tal-figura ta' €2,500, o meglio il-bilanc ta' €2,300, pretiz mill-konvenuti mingħand l-attur, prova din li fil-fehma tal-Qorti facilment setgħet tigi prodotta. Apparte minhekk huwa kemm xejn kontradittorju li l-konvenut Dr. George Peplow jghid li l-attur ma kienx lejali fil-konfront tieghu u tas-socjetà CE.FI.T Malta Limited izda imbagħad fdawh bil-pagament ta' l-ammont minnhom pretiz b'semplice ftehim verbali, iktar meta skond l-istess konvenut Dr. George Peplow maz-zmien

²¹ Dokument "B" anness ma' l-affidavit tal-konvenut Dr. George Peplow, fol. 95 tal-process.

²² Konfermata mill-Qorti ta' l-Appell b'sentenza pronuncjata fis-16 ta' Ottubru 2006.

beda jirrizulta li l-attur ma kienx qed jonora l-pagamenti minnu allegatament dovuti.

Mix-xhieda tal-konvenut Dr. George Peplow jirrizulta wkoll li l-konvenuti jippretendu li sehhet jew għandha ssehh tpacija bejn l-ammonti pretizi mill-attur u s-somma ta' €2,300 pretiza minnhom. Madanakollu però fic-cirkostanzi partikolari tal-kaz in ezami, partikolarmen meta l-figura pretiza mill-konvenuti ma gie minnhom sostanzjata bl-ebda mod, tali tpacija ma tistax issehh u ma jirrizultax b'mod sodisfacenti li sehhet.

Kif osservat mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fil-precitata sentenza fl-ismijiet **Macpherson Mediterranean Limited v. J. Lautier Company Limited**: *kif intqal fis-sentenza "Felix Mifsud v. Joseph Camilleri Fava noe" ... ir-regoli ta' tpacija jiddisponu li din ssehh ipso jure skond l-artikolu 1196 tal-Kap.16 meta tnejn min-nies huma debituri lejn xulxin u b'hekk issir bejniethom it-tpacija ipso jure. "Din it-tpacija ssir mingħajr ma jkunu jafu d-debituri jekk ikunu jezistu zewgt idjun fi zmien wiehed, u d-djun jinqatlu wiehed bl-iehor sa' fejn ikunu indaqs. L-artikolu 1197 tal-Kap.16 jistabilixxi li t-tpacija ssir biss bejn zewgt idjun li jkollhom somma ta' flus .. li jkunu t-tnejn likwidi u li jistgħu jintalbu. ... Illi fis-sentenza "Onor. Carm Lino Spiteri v. Direttur tax-Xogħliji Pubblici" (A.C. HH 25 ta' Jannar 1988 - LXXII.iii.157) ingħad illi 'infatti kif deciz minn din il-Qorti fl-14 ta' Jannar 1995 fil-kawza "G. Schembri v. G. Chircop" ma jistax jkun hemm kompensazzjoni meta iz-zewg debiti ma jkunux likwidi u esigibbli (Vol. XXXIII.i.614; XXXI.i.8) b'mod illi la darba l-kreditu pretiz mill-konvenut mhux likwidu w/esigibbli, huwa ma jistax jeccepixxi l-kompensazzjoni. U ghalkemm il-likwidità ta' zewg krediti mhix estrem essenzjali ghall-kompensazzjoni għidżżejjali, b'danakollu, meta l-likwidazzjoni tal-kreditu dedott b'kompensazzjoni mhux facli u ma tistax issir malajr ... Din il-kompensazzjoni m'ghandhiex tigi facilment accettata mit-tribunali. ... Illi fil-kawza "Paul Abela noe v. Paul Laferla noe" (A.C. 18 ta' Mejju 1953) addirittura ingħad li 'ma tistax tigi invokata bhala li operat ruhha 'ipso jure' għar-rigward ta' krediti li ma humiex ammessi mill-parti l-ohra'.*

Fid-dawl ta' dawn il-principji guridici huwa evidenti li t-tpacija pretiza mill-konvenuti ma tistax issehh għar-raguni li: (i) huma ma rnexxilhomx jippruvaw b'mod sodisfacenti u bil-korrobazzjoni necessarja li huma effettivament kredituri ta' l-attur fis-somma bilancjali ta' €2,300; u (ii) ghalkemm mill-email datata 30 ta' Settembru 2008 esebita bhala Dokument "A" ma' l-affidavit tal-konvenut Dr. George Peplow, fol. 94 tal-process, jirrizulta li l-attur iddikjara li l-pagament li huwa kien ircieva mingħand certu Haider kien ser jghaddi lill-konvenuti, imkien ma jsemmi dan l-ammont x'inhu u imkien ma jirrikonoxxi, jammetti jew jaccetta li huwa debitur tal-konvenuti f'ebda ammont specifiku, wisq inqas fl-ammont ta' €2,300.

Fid-dawl ta' dan osservat jirrizulta li kuntrarjament għal dak pretiz mill-konvenuti, ma għandu jkun hemm ebda tnaqqis mill-ammonti pretizi mill-attur għal servizzi prestati lilhom, la a bazi ta' xi ftehim allegatament milhuq bejniethom u lanqas a bazi ta' tpacija.

- **L-ammonti pretizi mill-attur minghand Dr. George Peplow personalment għandhom jonqsu bis-somma ta' €200 li già thallset lill-attur.**

L-attur jammetti li huwa rcieva hlas tas-somma ta' €200 minghand il-konvenut Dr. George Peplow u fir-rigward jiddikjara: *fl-ewwel ta' Gunju 2009 jiена hrigtlu l-invoices (wahda għal Dr. G. Peplow fismu proprju [REFERENZA 1] u l-ohra għan-nom tac-CE.FI.T [REFERENZA 2] ghax-xogħol prestat minni ghax-xahar ta' Mejju. Wara xi jiem nsostni ghall-pagament mistħoqq fl-10 ta' Gunju huwa harigli cekk (BOV No. 000123) ta' €200 (cekk fismu proprju u mhux fisem ic-CE.FI.T) li minnu €78.50 marru biex ikopru spejjez li jiiena għamilt għalihi, filwaqt li l-bqija (€121.50) marru biex ikopru parti mill-invoice indirizzata lilu (dik b'REFERENZA 1)...²³*. Mid-dokument REF.1 a fol. 28 tal-process li huwa l-fattura datata 1 ta' Gunju 2009 referibilment ghax-xogħol esegwit f'Mejju 2009, jirrizulta li l-attur effettivament ha in konsiderazzjoni l-hlas ta' €121.50 li huwa ircieva mingħand il-konvenut Dr. George Peplow fil-kontesggi tieghu. Fid-dawl ta' dan il-fatt u ladarba l-ammont l-iehor ta' €78.50 kien relativ għal spejjez mhux konnessi ma' din il-fattura u ma' l-ammonti pretizi b'dawn il-proceduri, jsegwi li kuntrarjament għal dak pretiz mill-konvenut Dr. George Peplow ma hemm l-ebda ammont li jrid jigi dedott mill-ammonti pretizi mingħandu mill-attur.

Il-Qorti tqis li ma hemm l-ebda raguni in bazi għal liema għandha tasal għal konkluzzjoni diversa minn dik hawn appena raggunta specjalment meta, mistoqsi dwar dan l-ammont ta' €200 il-konvenut Dr. George Peplow wiegeb: *Dawn il-€200 ma kellhomx xjaqsmu xejn mal-flus li kellu jaqtina hu imma nsejt għal xiex kienu dawk il-€200²⁴.*

- **L-ammonti pretizi mill-attur mingħand is-socjetà konvenuta CE.FI.T Malta Limited għandhom jonqsu ghaliex l-attur ma esegwiex ix-xogħlilijiet kollha minnu reklamati fil-kontijiet mahruga lill-imsemmija socjetà.**

Fir-rigward ta' din l-allegazzjoni partikolari l-unika prova li tressqet mill-konvenuti hija x-xhieda tal-konvenut Dr. George Peplow fejn iddikjara li: *kuntrarju għal dak li hemez is-Sur Cortis fil-lista ta' xogħol li jghid li għamel f'Mejju 2009, jirrizulta li xi xogħlilijiet dawn mhux veru saru. Mill-€285 li qiegħed jitlob, il-valur totali ta' xogħol li fil-fatt sar kien ta' €75. Ix-xogħlilijiet li ma sarux mis-Sur Cortis huma elenkati fid-dokument hawn anness immarkat Dok. "D" fejn it-total ta' xogħol li ma sarx mis-Sur Cortis huwa ta' €210. Ta' dan, jien kont għidit l-attenżjoni tas-Sur Cortis għalihom fil-bidu ta' Gunju meta s-Sur Cortis, permezz ta' email, bghat il-lista ta' xogħol li għamel f'Mejju. b. Kuntrarjament għal dak li hemez is-Sur Cortis fil-lista ta' xogħol li jghid li għamel f'Gunju 2009, jirrizulta li x-xogħlilijiet dawn mhux veru saru. Mill-€150 li qiegħed jitlob, il-valur totali ta' xogħol li fil-fatt sar kien ta' €0.00, jigifieri li ma għamel xejn xogħol ta'*

²³ Para. 3 ta' l-affidavit ta' attur, fol. 26 tal-process.

²⁴ Kontro-ezami tal-konvenut Dr. George Peplow waqt is-seduta tat-3 ta' Gunju 2013, fol. 159 tal-process.

sampling ghall-CEFIT Malta Ltd. Ta' dan, jien kont ukoll gbidt l-attenzjoni tas-Sur Cortis²⁵.

L-elenku imsemmi mill-konvenut Peplow ma huwa xejn ghajr il-worksheets sottomessi mill-attur stess fejn hemm indikat fil-margini taghhom dawk ix-xoghlijiet li skond l-istess konvenut ma gewx esegwiti mill-attur. Fid-dawl tal-principji guridici li *kull prova għandha tkun rilevanti ghall-kwistjoni fil-kawza bejn il-partijiet* (Artikolu 558 tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta) u *l-qorti għandha fil-kazijiet kollha tordna li ssirilha l-ahjar prova li parti tista' ggib* (Artikolu 559 tal-Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta), il-Qorti hi tal-fehma li s-socjetà konvenuta ma irnexxilhiex tipprova b'mod sodisfacenti li x-xoghlijiet li skontha ma gewx esegwiti mill-attur fil-verità w-effettivament ma gewx esegwiti minnu.

Bla dubju ta' xejn biex is-socjetà konvenuta setghet tghid liema xoghlijiet skontha gew esegwiti mill-attur u liema xoghlijiet skontha ma gewx esegwiti mill-attur, hija necessarjament għandha xi forma ta' rendikont jew dokumentazzjoni in sostenn ta' l-istess u allura huwa ferm stramb kif, għal ragunijiet li taf hija biss, għażlet li din il-prova, li certament kienet tkun l-ahjar prova fir-rigward, ma saritx.

Fid-dawl ta' dan għalhekk il-Qorti tqis li lanqas dan it-tnaqqis pretiz mill-konvenuti ma għandu jigi hekk imnaqqas mill-ammonti pretizi mill-attur.

Fid-dawl ta' dan kollu osservat għalhekk jirrizulta li l-attur illi, kif ammess mill-konvenuti stess ipprestalhom servizzi fuq inkarigu tagħhom, għandu jedd jithallas għal tali servizzi liema hlas ma għandu jigi mnaqqas bl-ebda mod u għal ebda ammont stante li l-konvenuti ma rnexxilhomx jippruvaw b'mod sodisfacenti l-kontestazzjonijiet tagħhom fir-rigward tal-pretensjonijiet ta' l-attur.

Raggunta din il-konkluzjoni fir-rigward tal-pretensjonijiet ta' l-attur fil-konfront tal-konvenuti ghall-hlas għal servizzi minnu prestati lilhom, jehtieg issa tigi trattata il-pretensjoni ta' l-attur fir-rigward tal-konvenuti ghall-hlas għal xogħol minnu esegwit gewwa l-Libja relattivament ghall-inkarigu moghti lill-konvenut Dr. George Peplow u lil Dr. Alan Deidun mis-socjetà PTMatic Limited dwar Environmental Impact Assessment fil-Libja.

L-attur jibbaza l-pretensjoni tieghu ghall-hlas tas-somma ta' €6,650 fuq il-ftehim milhuq bejn Derek Broadley għas-socjetà PTMatic Limited u Dr. George Peplow u Dr. Alan Deidun fir-rigward ta' Environmental Impact Assessment li kellu jsir gewwa l-Libja, minn liema jirrizulta li huwa - ossia l-attur - kellu jithallas is-somma ta' €350 kull jum għal kuljum mehtieg ghall-esekuzzjoni ta' l-inkarigu specifiku tieghu. In sostenn tal-pretensjoni tieghu l-attur esebixxa dokument datat 13 ta' Gunju 2008, li gie kkonfermat kemm minn Dr. Alan Deidum²⁶ kif ukoll minn Derek Broadley²⁷, tnejn mit-tlett partijiet kontraenti, li dak id-dokument jikkostitwixxi s-sustanza tal-ftehim milhuq bejn PTMatic Limited, Peplow u Dediun. Il-konvenut Dr. George Peplow però jikkontendi li l-hlas pretiz mill-attur mhux dovut ghaliex:

²⁵ Para. 17 ta' l-affidavit tal-konvenut Dr. George Peplow, fol. 92 tal-process.

²⁶ Xhieda mogħtija waqt is-seduta tal-31 ta' Ottubru 2011, fol. 67 sa' 77 tal-process.

²⁷ Xhieda mogħtija waqt is-seduta tat-3 ta' Gunju 2013, fol. 148 sa' 152 tal-process.

(a) ir-rata li biha kelly jithallas l-attur ma kienitx dik ta' €350 kuljum izda ta' €112 kuljum; (b) l-attur ma ghamilx 19-il gurnata l-Libja imma ghamel biss 14-il gurnata hemmhekk; (c) mill-ammont pretiz ghandu jitnaqqas l-ammont ta' €550 già imhallas lill-attur; u (d) ladarba s-socjetà PTMatic Limited għadha ma hallsitx lill-konvenut Dr. George Peplow u lil Dr. Alan Deidun, allura l-konvenut mhux obbligat li jħallas lill-attur sakemm huwa jircievi tali pagament.

Il-ftehim milhuq bejn PTMatic Limited, Dr. George Peplow u Dr. Alan Deidun kjarament jolqot u jeffettwa terzi persuni li ma kienux firmatarji u b'hekk partijiet kontraenti fuq dak l-istess ftehim, fosthom l-attur. Mill-provi prodotti jirrizulta li ghall-inqas għal dak li jirrigwarda l-attur, kien il-konvenut Dr. George Peplow li innegozja mas-socjetà PTMatic Limited ir-rata ta' €350 kuljum ghall-inkarigu li l-attur kelly fuq dan il-progett. Dan ifisser għalhekk li skond dak il-ftehim l-attur kelly jircievi hlas ta' €350 kuljum ghall-esekuzzjoni ta' l-inkarigu tieghu fuq tali progett.

B'kuntrast għal dak provdut fl-imsemmi ftehim il-konvenut jikkontendi li r-rata ta' €350 kuljum ghall-attur giet stabbilita mhux ghax kienet verament mifthiema bhala pagabbi lill-attur imma ghaliex fuq talba ta' Derek Broadley stess ir-rati gew stipulati kollha bejn wiehed u iehor l-istess biex il-klient ahhari tas-socjetà PTMatic Limited ma jkunx jaf li l-attur kien student, allegazzjoni din però li giet michuda minn Derek Broadley li in risposta ghall-mistoqsija: so *Mr. Broadley, Dr. Peplow in his affidavit claims that you had asked him to obtain rates of payments for experts similar to your payments not to show that Robert Cortis was a student, thus on paper the amount payable was shown at the rate of 350 Euros. Would you say that this statement is true? wiegeb: our contract was with Doctors Deidun and Peplow and how they handled the matter from there, who they recruited under and at what rate quite frankly was their affair, we didn't get involved*²⁸.

Fir-rigward tal-hlas dovut lill-attur, l-istess attur effettivament jiddikjara li: *qabel ma tlaqna minn Malta lejn il-Libja, jiена ma kontx naf b'dan l-ammont li jidher fil-kuntratt ghax sirt naf bih biss meta wasalna hemmhekk. Qabel ma tlaqna l-konvenut lili kien tani ammont differenti. Ghalkemm il-konvenut kien tani ammont, jiiena mingħali ja ma kontx ftieħmt fuq dak l-ammont. L-ammont ikkowxtat lili mill-konvenut kien ta' €200 kuljum. Jiena lill-konvenut ma ghedlu xejn fir-rigward ta' dan l-ammont u tlajt il-Libja*²⁹.

Għalkemm l-attur jghid li huwa ma kienx ftiehem mal-konvenut Peplow fir-rigward tar-rata ta' €200 kuljum ghall-inkarigu tieghu gewwa l-Libja, il-fatt li huwa tela' l-Libja w esegwixxa l-inkarigu mogħiġi lili jfisser li fdak il-hin huwa kien accetta li l-hlas tieghu għal tali xogħol kien sejkun ta' €200 kuljum. Madanakollu però il-Qorti ma tqisx li dan il-‘ftehim’ bejn l-attur u l-konvenut Dr. George Peplow għandu japplika minflok dak miftiehem ghall-attur fil-‘ftehim bejn PTMatic Limited, Dr. George Peplow u Dr. Alan Deidun u dan għar-raguni li ma jirrizultax li l-konvenut Peplow kien sincier fil-konfront ta' l-attur meta ffissa r-rata ta' €200 kuljum b'dana li l-attur xjentement u volontarjament irrinunzja għal ben €150 kuljum dovuti lili

²⁸ Xhieda mogħiġi waqt is-seduta tat-3 ta' Gunju 2013, fol. 149 tal-process.

²⁹ Xhieda mogħiġi waqt is-seduta tat-30 ta' Mejju 2011, fol. 57 tal-process.

bhala hlas ghall-inkarigu tieghu gewwa l-Libja, liema inkarigu skond Dr. Alan Deidum u skond Derek Broadley gie esegwit u gie esegwit b'mod komplut³⁰.

Skond il-ftehim milhuq bejn PTMatic Limited u Dr. George Peplow u Dr. Alan Deidun, l-attur kelly jithallas bir-rata ta' €350 kuljum skond il-Bar Chart Scheduling of Activities, fol. 44 tal-process, li jfisser ghalhekk li r-rata ta' €350 kuljum kienet ghal dawk il-granet meta effettivament kien qed isir xoghol *out on the field*. Di fatti l-ftehim jipprovdi ulterjorment li *we acknowledge the fact that we may have to spend some days in Tripoli (1-2 nights each) to effect the desert transport arrangements. During the period in Tripoli the fees shall work out at €200 per diem per person for a maximum of 3 nights in total per person*³¹.

Mix-xhieda ta' l-attur jirrizulta li ghalkemm huwa ghamel total ta' tlettax-il gurnata gewwa l-Libja, jumejn minnhom kienu vvjaggar³² li jfisser ghalhekk li l-hlas effettivament dovut lilu huwa ta' hdax-il gurnata bir-rata ta' €350 kuljum u jumejn bir-rata ta' €200 kuljum, ghal total ta' **€4,250** u mhux ta' €6,650 kif minnu pretiz.

Il-konvenut Dr. George Peplow jikkontendi li mill-ammont qual' volta dovut lill-attur għandu jitnaqqas l-ammont ta' €550 già mhallas lill-attur. Fir-rigward huwa jsostni li *minn dawn [il-hlas pretiz mill-attur fir-rigward ta' l-inkarigu gewwa l-Libja] irid jitnaqqsu €550 già mhalla bil-quddiem kif miftiehem ma' PTMatic, qabel ma sifirna. Din is-somma kienet giet mqassma minn qabel u kwindi anke s-Sur Cortis thallas sa' dan l-ammont*³³.

Il-Qorti tosserva li għal dak li jirrigwarda l-pagament huwa principju guridiku ormai assodat li *min jallega l-pagament għandu jippruvah għas-sodisfazzjoni tal-Qorti. Fid-dubju u fin-nuqqas ta' ricevuta għandha tipprevali l-presunzjoni li d-dejn ma thallasx, jekk ma jīgħix pruvat .. b'meżzi ohra li l-attur huwa sodisfatt*³⁴.

Fil-kaz in ezami l-konvenut Dr. George Peplow ma ressaq l-ebda prova li tikkorobora dak minnu allegat fl-affidavit tieghu, ossia li l-attur thallas is-somma ta' €550 akkont ta' dak lilu dovut ghall-inkarigu tieghu gewwa l-Libja. Il-konvenut, għal raguni li jaf huwa biss ma ressaq assolutament ebda prova dwar dan il-hlas u ghalkemm donnu pprova jghid li dan il-hlas lill-attur gie esegwit skond kif miftiehem ma' PTMatic Limited, Derek Broadley għall-imsemmija PTMatic Limited kategorikament cahad dan. Ghalkemm Broadley jirrikonoxxi li PTMatic Limited hallset lill-konvenut is-somma ta' €6,000, huwa ddikjara wkoll li la hu u lanqas PTMatic Limited ma ndahlu jew kienu jafu kif il-konvenut Dr. George Peplow qassam, jekk effettivament qassam,dawn is-sitt elef Euro bejn il-membri kollha tat-team maghzul u migbur mill-konvenut, fosthom l-attur.

³⁰ Vide xhieda Dr. Alan Deidun mogħtija waqt is-seduta tal-31 ta' Ottubru 2011, fol. 68 tal-process u xhieda Derek Broadley mogħtija waqt is-seduta tat-3 ta' Gunju 2013, fol. 149 tal-process.

³¹ Fol. 44 tal-process.

³² Xhieda mogħtija waqt is-seduta tat-30 ta' Mejju 2011, fol. 57 tal-process.

³³ Para. 15(d)(iii) ta' l-affidavit tal-konvenut Dr. George Peplow, fol. 92 tal-process.

³⁴ Andrew Dalli v. Michael Balzan noe, Citaz. Nru. 187/90, deciza mill-Prim' Awla tal-Qorti Civili fil-31 ta' Jannar 2003 u Carmelo Zammit v. Emanuele Galea et, Appell Civili Nru. 1590/94 deciza mill-Qorti ta' l-Appell fis-27 ta' Frar 2003.

Fic-cirkostanzi ghalhekk il-Qorti tqis li l-konvenut ma ressaqx l-aqwa prova fir-rigward ta' tali hlas u ghaldaqstant tqis li dan l-ammont ma ghandux jitnaqqas mill-ammont dovut lill-attur ghall-inkarigu tieghu gewwa l-Libja.

Jigi in fine osservat li l-konvenut jikkontendi li f'dan l-istadju ebda hlas ma huwa dovut lill-attur ghall-inkarigu tieghu gewwa l-Libja ghaliex hu, ossia l-konvenut, ghadu ma thallasx minn PTMatic Limited li a sua volta għadha ma thallsitx mill-klijent ahhari tagħha. Il-konvenut jistrih fuq il-klawsola tal-ftehim milhuq ma' PTMatic Limited li tittratta dwar il-modalità tal-hlasijiet fosthom: *Down Payment - procurement and hire of equipment €1,600; Initial Payment - prior to departure for Libya - €6,000; Second Payment following receipt of payments from Mellitah on presentation of Environmental Baseline Measurements Results 45% of total fee (less value of initial payment) - €29,438; Final Payment following receipt of payments from Mellitah on completion of all the EIA reports - €43,312*³⁵ u anke fuq il-konferma ta' Derek Broadley għas-socjetà PTMatic Limited li l-konvenut Dr. George Peplow u Dr. Alan Deidun kellhom jithallsu mingħandha appena hi tircievi il-pagament mingħand il-klijent tagħha gewwa l-Libja.

Minkejja dak provdut fil-ftehim bejn is-socjetà PTMatic Limited u l-konvenut Dr. George Peplow u Dr. Alan Deidun, huwa principju assodat fis-sistema guridika nostrali li meta jkun hemm subappalt jew xogħliljet/inkarigi partikolari jigu subkuntrattati: *ftehim bhal dan, in kwantu kontraddistint minn cessjoni pura, jiggenera rapport obbligatoru bejn is-sub-appaltant u s-sub-appaltatur li fih il-kommittenti huwa estraneju. Dan, avolja, il-kommittent jkun akkonsentixxa għal dak is-sub-appalt. ... l'assenso del committente al sub-appalto va inteso come mera autorizzazzjone ... e non già a costituire un nuovo e diverso rapporto tra committente e subappaltatore. Ne consegue che nonostante l'autorizzazione, il subappalto resta un rapporto obbligatorio che intercorre tra appaltatore e subappaltatore, al quale il committente è estraneo, non acquistando diritti ne assumendo obblighi verso il subappaltatore*³⁶.

Minn dan jikkonsegwi għalhekk li kien x'kien il-ftehim bejn il-klijent gewwa l-Libja u s-socjetà PCMatic Limited u din is-socjetà u l-konvenut Dr. George Peplow u Dr. Alan Deidun, ma jfissirx li, salv prova kuntrarja, il-konvenut u l-attur kien ftehma fl-istess parametri u a bazi ta' l-istess kondizzjonijiet. Ghalkemm fil-kors ta' dawn il-proceduri xehedu kemm Dr. Alan Deidun kif ukoll Derek Broadley, entrambe ma kienux kapaci jghidu x'tip ta' ftēhim kien hemm dwar hlasijiet, jekk kien hemm, bejn il-konvenut Dr. George Peplow u l-attur u l-istess konvenut ma ressaq ebda prova ohra konvincenti li ma' l-attur kien ftiehem li huwa jithallas biss meta effettivament PTMatic Limited thallas lill-istess konvenut u lil Dr. Alan Deidun. B'hekk ladarba l-pretensjoni tal-konvenut Dr. George Peplow hija bbazata principally fuq il-kondizzjoni dwar il-modalità tal-hlas li huwa ftiehem mas-socjetà PTMatic Limited, kondizzjoni din estraneja ghall-attur, jseġwi li fid-dawl tal-principju guridiku appena citat, l-attur għandu dritt jithallas ghall-inkarigu minnu esegwit gewwa l-Libja, ossia għandu dritt jithallas is-somma ta' €4,250.

³⁵ Fol. 45 tal-process.

³⁶ William Bugeja v. Stephen Carter, Appell Civili Nru. 257/08 deciza mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) fis-6 ta' Ottubru 2010.

Mill-atti processwali jirrizulta wkoll li hemm xi kwistjonijiet dwar it-talba ghall-gbir tal-VAT minghand il-konvenuti da parte ta' l-attur. Mix-xhieda ta' l-attur jirrizulta li huwa rregistrat mad-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud, xhieda din li ma giet bl-ebda mod sodisfacentement kontradetta mill-konvenuti. Essendo hekk irrigestrat mad-Dipartiment tat-Taxxa fuq il-Valur Mizjud, l-attur għandu obbligu li jibgor it-taxxa fuq il-valur mizjud relattiv, u għaldaqstant it-talba tieghu in kwantu tinkludi wkoll il-għbir tat-taxxa fuq il-valur mizjud ukoll tirrizulta gustifikata u bhala tali għandha tigi milquġha.

Għal dawn ir-ragunijiet il-Qorti taqta' tiddeċiedi billi:

- Filwaqt li tastjeni milli tiehu konjizzjoni ulterjuri tat-tieni eccezzjoni preliminari sollevata mill-konvenut fis-sens li ma huwiex ir-rapprezentant giudizzjarju tas-socjetà CE.FI.T Malta Limited u ghlahekk huwa ma jistax jidher f'isem l-imsemmija socjetà f'dawn il-proceduri;
- Tichad l-eccezzjoni tal-konvenut Dr. George Peplow dwar in-nullità tal-proceduri odjerni in kwantu l-kawza giet pprezentata permezz ta' Avviz minflok b'Rikors kif mehtieg mill-Artikolu 125(2) Kap.12 tal-Ligijiet ta' Malta, u minflok tiddikjara li l-proceduri odjerni huma validi ai termini tal-Ligi;
- Tichad l-eccezzjonijiet ta' entrambe l-konvenuti li ma għandhom jagħtu xejn lill-attur;
- Tichad l-eccezzjoni tas-socjetà konvenuta CE.FI.T Malta Limited li t-talba attrici hija ezagerata;
- B'hekk tilqa' t-talba attrici kif dedotta fil-konfront tas-socjetà CE.FI.T Malta Limited u tikkundannha thallas lill-attur is-somma ta' €513.30, bl-imghax legali dekoribbli mill-24 ta' Novembru 2010, id-data tal-prezentata tar-Risposta tas-socjetà konvenuta, sad-data ta' l-effettiv pagament;
- Izda tilqa' l-eccezzjoni tal-konvenut Dr. George Peplow li t-talba attrici hija ezagerata; u
- Konsegwentement tilqa' t-talba attrici kif dedotta fil-konfront tieghu limitatament għall-ammont ta' €5,937.80; u
- Tikkundanna lill-konvenut Dr. George Peplow iħallas lill-attur is-somma ta' €5,937.80, bl-imghax dekoribbli mit-12 ta' Marzu 2010, id-data tan-notifika tar-Rikors promotur lill-konvenut Dr. George Peplow, sad-data ta' l-effettiv pagament.

L-ispejjez ta' dawn il-proceduri għandhom jigu sopportati mill-konvenuti in kwantu għal 4/5 mill-konvenut Dr. George Peplow u 1/5 mis-socjetà konvenuta CE.FI.T Malta Limited.

MAGISTRAT

DEPUTAT REGISTRATUR